

Sygn. akt V Pz 23/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:
Przewodniczący: S.S.O. Agnieszka Leżańska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2019 roku w Piotrkowie Tryb.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa I. T.

przeciwko (...) Spółka z o.o. z siedzibą w M.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

w przedmiocie wynagrodzenia biegłego

na skutek zażalenia pozwanego (...) Spółka z o.o. z siedzibą w M.

na postanowienie Sądu Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 października 2018 roku, w sprawie sygn. akt IV P 165/16

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 19 października 2018 roku, Sąd Rejonowy w T.przyznał biegłemu sądowemu z zakresu (...) W. Z. wynagrodzenie za sporządzenie uzupełniającej pisemnej opinii w kwocie 1.342,74 zł. i oddalił jego wnioski w pozostałym zakresie. Powyższą kwotę Sąd Rejonowy postanowił wypłacić tymczasowo z rachunku Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim.

W uzasadnieniu swojego postanowienia Sąd I instancji wskazał, że w świetle treści art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623), biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonana prace oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. W myśl zaś art. 89 ust.2 powołanej ustawy wysokość wynagrodzenia za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków na podstawie złożonego rachunku. Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej, określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (art. 89 ust. 3). Sąd Rejonowy nadto wskazał, że zgodnie z treścią § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym(Dz. U. z 2013 poz. 518), stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą

godzinę pracy wynosi od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej. W razie złożonego charakteru problemu, będącego przedmiotem opinii, stawka może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej, niż jedną kadencję lub funkcję rzeczoznawcy przez okres, co najmniej 5 lat (§ 4 powyższego rozporządzenia). W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę okoliczności rozpoznawanej sprawy, jak i też bogate doświadczenie zawodowe biegłego, należało uznać, iż przyjęta przez biegłego stawka godzinna stanowiąca podstawę wyliczenia wynagrodzenia na kwotę 31,97 złotych została ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami, skoro mogła ona wynieść nawet kwotę 32,38 złotych (1,81% x 1.789,42 złotych).

Dokonując analizy karty pracy biegłego Sąd uznał, że doszło do zawyżenia czasu pracy potrzebnego do sporządzenia zleconej opinii. Sąd Rejonowy wskazał, iż zasadą jest, że wysokość przysługującego biegłemu za wykonaną pracę wynagrodzenia określa Sąd, uwzględniając kwalifikacje biegłego, potrzebny do wydania opinii nakład pracy oraz poświęcony czas. Według wskazań judykatury, sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego, stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności. Podany zatem w karcie pracy oraz rachunku czas poświęcony na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż - opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym - można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59, OSNCK 1961, nr 2, poz. 41). Sąd I instancji podkreślił, iż w niniejszej sprawie, sporządzona przez biegłego opinia obejmuje 45 stron i trudno jest w ocenie sądu uznać, że łączny czas jej sporządzenia wyniósł aż 72 godziny. Wszak biegły sądowy jest z założenia specjalistą w swej dziedzinie i z natury rzeczy posiada wiadomości specjalne, dzięki czemu, sądy zlecają mu sporządzenie opinii. Trudno więc przypuszczać, daniem Sądu, by biegły, legitymujący się wieloletnim doświadczeniem w omawianej dziedzinie, zmuszony był poświęcić aż 72 godziny (9 dni roboczych), w tym na analizę sprawy i sporządzenie zleconej opinii, aż 65 godzin, skoro z tego rodzaju zagadnieniami biegły spotykał się w przeszłości i to zapewne niejednokrotnie. W konsekwencji łączny czas potrzebny do przygotowania i sporządzenia przedmiotowej opinii, w przekonaniu Sądu Rejonowego wyniósł nie więcej niż 42 godziny. Wobec powyższego przyznane biegłemu wynagrodzenie - przy uwzględnieniu stawki godzinowej przyjętej przez biegłego nie mogło, daniem Sądu Rejonowego, przekroczyć kwoty 1.342,74 zł (42 h x 31,97 zł).

Dlatego też, Sąd przyznał wynagrodzenie biegłemu w powyższej kwocie i oddalił jego wniosek w pozostałej części.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł w dniu 29 października 2018 roku pełnomocnik pozwanej, kwestionując wysokość wynagrodzenia i wnosząc o przyznanie biegłemu wynagrodzenia maksymalnej kwocie 343,50 zł. i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego. Pełnomocnik pozwanej zaskarżył postanowienie w części tj. w zakresie punktu 1, przyznającego biegłemu sądowemu z zakresu (...) panu W. Z. wynagrodzenia za wydanie pisemnej uzupełniającej opinii w kwocie 1.342,74 zł. oraz w zakresie punktu 2, nakazującego kwotę 1.342,74. zł wypłacić tymczasowo z rachunku Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Skarżący

Sądowi Rejonowemu w Tomaszowie Mazowieckim zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c., które miało wpływ na wynik sprawy, poprzez błędne przyjęcie, że przedstawione przez biegłego sądowego w zakresie (...) pana W. Z. rozliczenie jest adekwatne do jego nakładu pracy i w konsekwencji błędne przyjęcie, że zasadne jest przyznanie biegłemu wynagrodzenia w kwocie 1.342,74 zł. za sporządzenie uzupełniającej opinii, podczas gdy sporządzenie ww. opinii nie wymagało aż takiego

nakładu pracy, w szczególności nie wymagało aż 42 godzin pracy, a ponadto stopień złożoności opinii nie uzasadnia przyjętej przez biegłego stawki za godzinę pracy na poziomie 31,97 zł, zatem uznać należało, że przedstawiona przez biegłego liczba godzin oraz kwota są zawyżone, a w konsekwencji przyznane wynagrodzenie powinno być niższe;

2. naruszenie art. 89 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z § 1, 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym poprzez uznanie, że przyjęta przez biegłego stawka za godzinę pracy na poziomie 31,97 zł (1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe) jest adekwatna do wykonanej pracy oraz poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w wysokości 1.342,74 zł, podczas gdy w niniejszej sprawie należało zastosować minimalną stawkę wskazaną w § 2 ww. rozporządzenia, tj. 1,28% kwoty bazowej, co daje za godzinę stawkę 22,90 zł, a ponadto nakład pracy biegłego nie uzasadnia przyznania wynagrodzenia w wysokości przyznanej przez Sąd, albowiem wskazana przez biegłego liczba godzin była zawyżona;

3. naruszenie art. 90 i 92 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez brak analizy danych zawartych w karcie pracy biegłego;

4. naruszenie art. 328 § 2 K.p.c. w zw. z art. 361 K.p.c. poprzez brak wyjaśnienia motywów wydanego rozstrzygnięcia w sposób umożliwiający jego kontrolę merytoryczną.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przyznanie biegłemu sądowemu w zakresie (...) panu W. Z. za sporządzenie opinii w sprawie wynagrodzenia w kwocie adekwatnej do wykonanej pracy, to jest przy uwzględnieniu minimalnej stawki wynagrodzenia, która wynosi 22,90 zł. za godzinę pracy oraz przy uwzględnieniu nakładu pracy w wymiarze maksymalnie 15 godzin, a więc w konsekwencji przyznanie biegłemu wynagrodzenia w maksymalnej kwocie 343,50 zł. (za 15 godzin pracy);

II. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Stosownie do art. 288 KPC biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę. Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) biegłemu lub tłumaczowi powołanemu przez sąd przysługuje zwrot kosztów podróży, innych wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem w sądzie oraz wynagrodzenie za wykonaną pracę. Art. 90 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewiduje, że wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa się uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków niezbędnych do wykonania czynności - na podstawie złożonego rachunku. Przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez osobę dysponującą niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Sąd orzekający w sprawie w zakresie przyznania biegłemu wynagrodzenia powinien zatem badać, czy opinia została sporządzona w granicach tezy dowodowej oraz powinien dokonać weryfikacji zasadności czynności podjętych w związku z opracowaniem opinii, czasu niezbędnego do ich dokonania, a także przyjętą przez biegłego stawkę wynagrodzenia. Sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (np. poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników,

a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, co powoduje, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku przez biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są **jaskrawo wygórowane**, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku.

W tym miejscu należy podkreślić, że przyznanie wynagrodzenia biegłemu za wykonaną na zlecenie Sądu pracę, nie jest uzależnione od uznania sporządzonej przez niego opinii za prawidłową, a jedynie od samego skorzystania z jego usług (por. postanowienie SN z dnia 24 maja 1973 r., II CZ 64/73), tym bardziej, że ostateczna ocena przydatności opinii należy do sądu orzekającego w sprawie. Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy stwierdza, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy dokonał oceny pracy biegłego uznając, iż na sporządzenie opinii wystarczające były 42 godziny pracy.

Odnosząc się bowiem do przedstawionej przez biegłego W. Z. szczegółowego zestawienia poszczególnych czynności oraz czasu na nie poświęconego, nie sposób odmówić słuszności pewnym argumentom przedstawionym przez skarżącego, jednakże zostały one już uwzględnione przez Sąd Rejonowy, który dokonał już weryfikacji wynagrodzenia biegłego. Sąd I instancji podkreślił, iż w niniejszej sprawie, sporządzona przez biegłego opinia obejmuje 45 stron i trudno jest w ocenie sądu uznać, że łączny czas jej sporządzenia wyniósł 72 godziny. Wszak biegły sądowy jest z założenia specjalistą w swej dziedzinie i z natury rzeczy posiada wiadomości specjalne, trudno więc przypuszczać, jak słusznie uznał Sąd I instancji, by biegły sądowy, legitymujący się wieloletnim doświadczeniem w omawianej dziedzinie zmuszony był poświęcić aż 72 godziny (9 dni roboczych), w tym na analizę sprawy i sporządzenie zleconej opinii, aż 65 godzin, skoro z tego rodzaju zagadnieniami biegły wielokrotnie spotykał się w przeszłości. Sąd Okręgowy podzielił wątpliwości Sądu I instancji w zakresie zestawienia poszczególnych czynności opisanych w karcie pracy biegłego. Przy ustalaniu wysokości należności biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, ale ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę dysponującego niezbędnymi wiadomościami z danej dziedziny. Jakkolwiek karta pracy zawiera szczegółowy katalog czynności składających się na sporządzenie opinii, to jednak wydaje się, iż wskazany w niej wymiar czasu poświęcony na niektóre z tych czynności nie odpowiada rzeczywistemu wymiarowi niezbędnemu do ich przeprowadzenia, w szczególności w kontekście zakreślonej przez Sąd tezy dowodowej. W szczególności należy poddać w wątpliwość zasadność wskazania przez biegłego aż 65 godzin pracy na sporządzenie opinii uzupełniającej w sytuacji, gdy materia będąca przedmiotem opinii była już biegłemu znana w związku ze sporządzaniem opinii głównej, nadto wątpliwość budzi wskazany przez biegłego czas przeznaczony na stricte proste czynności techniczne, polegające kompletowaniu, korekcie i drukowaniu opinii oraz sporządzeniu karty pracy, na co biegły poświęcił w sumie 6 godzin.

Dlatego też, uznać należy, że łączny czas potrzebny do przygotowania i sporządzenia przedmiotowej opinii, jak słusznie uznał Sąd Rejonowy, wyniósł nie więcej, niż 42 godziny, co oznacza, iż przyznane biegłemu wynagrodzenie - przy uwzględnieniu stawki godzinowej przyjętej przez winno wynosić 1.342,74 złotych.

Podkreślić przy tym należy, iż skarżący nie sprecyzował w zażaleniu, które pozycje karty pracy biegłego kwestionuje i w jakim zakresie, co powala uznać zażalenie jedynie za polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego.

Niezasadny jest także bowiem zarzut naruszenia § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym, poprzez uznanie, że przyjęta przez biegłego stawka za godzinę pracy na poziomie 31,97 zł (1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe) jest adekwatna do wykonanej pracy oraz poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w wysokości 1.214,86 zł., podczas gdy w niniejszej sprawie należało zastosować minimalną stawkę wskazaną w § 2 ww. rozporządzenia, tj. 1,28% kwoty bazowej, co daje za godzinę stawkę 22,90

zł. Wspomniane rozporządzenia ustala rozpiętość stawki od 1,28-1,81 % w zależności od złożoności problemu. Stawka 1,81 % dotyczy sprawy o najwyższym stopniu skomplikowania i ocenie Sądu sprawa niniejsza należy do tej właśnie kategorii, wymagała bowiem od biegłego konieczności dokonania analizy obowiązujących przepisów prawnych, gruntownej znajomości akt sprawy ora znacznej wiedzy fachowej. Nie sposób więc zakwestionować określonej przez biegłego w przedłożonym przez niego rachunku stawki godzinowej przy określaniu wynagrodzenia należnego za opracowanie opinii.

Dlatego też, Sąd Okręgowy na podstawie art.385 k.p.c. w związku z art.397&2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji postanowienia.